

[Thorkil Kristensen.]

at drøfte, om det nu også er nødvendigt at fastsætte bidraget så stort.

Her melder sig en anden betragtning, som jeg for mit vedkommende egentlig tillægger endnu større betydning, og det er den, at dette pensionsbidrag jo ikke giver det fulde billede, når vi vurderer det isoleret. Hvis forholdet nemlig bliver det i de kommende år udover de første to, at man nok fastsætter pensionsbidraget sådan, at det f. eks. er 30—40 pct. større end pensionsudgiften, men at man så ved fastsættelsen af de andre skatter og afgifter her i landet siger: ja, men nu har vi dette store pensionsbidrag, derfor må vi slække lidt på andre punkter, så er overdækningen derved blevet en illusion, for da har man på andre punkter svækket finanspolitikken og dermed stimuleret forbruget.

Man kan ikke betragte folkepensionen og det dertil hørende pensionsbidrag som noget isoleret, frit i luften svævende. Det må bedømmes sammen med den øvrige finanspolitik, og hvis, som enhver må frygte, dette betydelige pensionsbidrag indirekte vil føre til, at de andre skatter bliver lidt mindre, end de ellers skulle have været, eller man på andre måder slækker finanspolitikken mere, end man ellers skulle have gjort, ja, så er overdækningen mere eller mindre forsvundet, og ingen vil om 5 eller 6 år kunne sige, hvad overdækningen virkelig er, fordi man ikke vil kunne se, hvor meget den indirekte har påvirket de andre skatter.

Dette var den ene virkning, som jeg ville sige lidt om. Den anden er den, at uanset hvor stort nu dette pensionsbidrag bliver i de kommende år, er det jo en forøgelse af de direkte skatter. Den procent, man skal betale af de sidste 1 000 kr. af sin indtægt, bliver endnu lidt højere, end den er i dag. Vi har vel alle i de senere år haft en fornemmelse af, at man skulle være forsigtig med at forhøje de direkte skatter. Det hører til de gode egenskaber ved martsforliget i år, at det til trods for, at det pålagde betydelige byrder, overhovedet ikke medførte nogen forøgelse af de direkte skatter. Forbrugsskatter er jo af flere grunde mindre betænkelige, idet de direkte gør det vanskeligere at forhøje forbruget, og de virker ikke, således som de direkte skatter, som

straf for dem, der ved større indsats gør noget for at forøge deres indkomst. Det er derfor betænkeligt, at man her står overfor en forøgelse af de direkte skatter på måske over 300 mill. kr., nemlig hvis der tilsidst skal være den fornødne overdækning. Jeg tror, vi alle nærer denne betænkelighed. Jeg er sikker på, at de i hvert fald gør det, der har deres bekymringer for, at produktion og opsparing ikke skal blive tilstrækkelige.

Der er også den fare, at når man nu forøger de direkte skatter på dette punkt, vil det blive svært, som jeg antydede før, at gennemføre de fornødne skatter til løsning af andre opgaver. Derfor siger også kommissionens formand, departementschef H. H. Koch, og professor Jørgen Dich med rette, at de er bange for, at gennemførelsen af en folkepension skal gå ud over andre sociale opgaver, som efter deres mening er mere presserende. Man kunne foruden disse sociale opgaver jo også nævne andre ting, f. eks. det store behov for investeringer i erhvervslivet. Jeg minder om den advarsel, som erhvervenes hovedorganisationer har sendt det høje ting, og som nok er værd at tænke på.

Jeg har hidtil kun talt om de direkte virkninger af dette lovforslag: den ene, at statsbudgettet bliver forøget, og den anden, at de direkte skatter bliver forøget. Efter min bedømmelse er imidlertid de indirekte virkninger de vigtigste, og dermed tænker jeg særlig på den indirekte virkning, at når nu staten principielt, omend foreløbig ikke fuldtud, begynder at tage ansvaret for hele befolkningens alderdom, så svækker vi derved et af de vigtigste motiver til opsparingen i vort land. Derom siger professor Jørgen Dich i kommissionsbetænkningen — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere:

„Der kan derfor ikke være tvivl om, at en folkepensionering uden fradrag for anden indtægt og uden fondsdannelse vil formindske den planlagte opsparing ret betydeligt.“

Det har vi vel allesammen en fornemmelse af, og særlig vil det måske gå ud over den opsparing, som er foregået i de senere år i stigende grad ved tegning af pensionsforsikringer eller på anden måde ved forsikringsmæssig sikring af folks alderdom.